

I

(Rättsakter som antagits i enlighet med EG- och Euratomfördragen och som ska offentliggöras)

FÖRORDNINGAR

RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 13/2009

av den 18 december 2008

om ändring av förordningarna (EG) nr 1290/2005 om finansieringen av den gemensamma jordbrukspolitiken och (EG) nr 1234/2007 om upprättande av en gemensam organisation av jordbruksmarknaderna och om särskilda bestämmelser för vissa jordbruksprodukter ("enda förordningen om de gemensamma organisationerna av marknaden") i syfte att upprätta ett program för frukt i skolan

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artiklarna 36 och 37,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande ⁽¹⁾, och

av följande skäl:

(1) Genom rådets förordning (EG) nr 1182/2007 ⁽²⁾, som innehåller särskilda bestämmelser för sektorn för frukt och grönsaker, föreskrevs en genomgripande reform av denna sektor för att främja dess konkurrenskraft, göra den mer marknadsorienterad och få den att ansluta sig närmare till förhållandena inom de övriga sektorer som omfattas av den reformerade gemensamma jordbrukspolitiken. Ett av de centrala målen för denna reformerade ordning är att bryta den sjunkande trenden för konsumtionen av frukt och grönsaker.

(2) Det är önskvärt att ta itu med barns låga konsumtion av frukt och grönsaker genom att varaktigt öka andelen frukt och grönsaker i barns diet när deras matvanor grundläggs. Gemenskapsstöd enligt ett program för frukt i skolan för utdelning av frukt, grönsaker och bananer samt produkter av dessa livsmedel till skolbarn bör få de

unga konsumenterna att sätta värde på frukt och grönsaker och på så sätt öka konsumtionen av dem i framtiden. Detta skulle resultera i att programmet för frukt i skolan kommer att uppfylla målen för den gemensamma jordbrukspolitiken, inklusive främjandet av jordbrukets lönsamhet, en stabilisering av marknaderna och att frukt och grönsaker finns tillgängliga i dag och i framtiden.

(3) Enligt artikel 35 b i fördraget får beslut fattas inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken om gemensamma åtgärder, som ett program för frukt i skolan, för att främja konsumtionen av vissa varor.

(4) Vidare krävs enligt artikel 152.1 i fördraget att en hög hälsoskyddsnivå för människor ska säkerställas vid utformning och genomförande av all gemenskapspolitik och alla gemenskapsåtgärder. De uppenbara positiva hälsoeffekterna av ett program för frukt i skolan tyder på att detta är en åtgärd som bör integreras med genomförandet av den gemensamma jordbrukspolitiken.

(5) Det bör därför beslutas om gemenskapsstöd för medfinansiering av utdelning till skolbarn av vissa hälsosamma produkter från sektorerna för frukt och grönsaker, bearbetade produkter av frukt och grönsaker respektive bananer, samt också medfinansiering av vissa därmed sammanhängande kostnader för logistik, distribution, utrustning, kommunikation, uppföljning och utvärdering.

(6) Gemenskapens program för frukt i skolan bör inte påverka nationella program för frukt i skolan som följer gemenskapslagstiftningen, för att kunna behålla vinsterna med sådana program. Det bör respekteras att medlemsstaterna har helt olika skolsystem. Därför kan de skolor som kommer i fråga för programmet för frukt i skolan omfatta daghem, andra förskolor, primärskolor och sekundärskolor.

⁽¹⁾ Yttrandet avgivet den 18 november 2008 (ännu ej offentliggjort i EUT).

⁽²⁾ EUT L 273, 17.10.2007, s. 1.

- (7) De medlemsstater som är villiga att delta i programmet för frukt i skolan bör, utöver gemenskapsstödet, kunna bevilja nationellt stöd för att tillhandahålla hälsosamma produkter och för vissa därmed sammanhängande kostnader. Det kommer att krävas kompletterande åtgärder för att programmet ska fungera effektivt; medlemsstaterna bör därför kunna bevilja nationellt stöd för att finansiera sådana kompletterande åtgärder. Med hänsyn till budgetrestriktioner bör medlemsstaterna kunna ersätta sina ekonomiska bidrag till programmet för frukt i skolan med bidrag från den privata sektorn.
- (8) För att säkerställa att programmet för frukt i skolan genomförs korrekt bör de medlemsstater som vill utnyttja det först utarbeta en strategi för genomförandet på nationell eller regional nivå.
- (9) Programmet bör inte omfatta ohälsosamma produkter som t.ex. innehåller höga halter av fett eller tillsatt socker. Kommissionen bör därför utarbeta en förteckning över produkter eller ingredienser som bör uteslutas från programmet för frukt i skolan. Man bör inte försöka påverka medlemsstaternas bestämmanderätt över valet av produkter. De bör således kunna grunda sitt val av stödberättigade produkter på objektiva kriterier, inklusive när vissa produkter har säsong, deras tillgänglighet eller miljöhänsyn. I detta sammanhang bör medlemsstaterna kunna ge företräde för produkter med ursprung i gemenskapen. Medlemsstaterna bör för klarhetens skull fastställa en förteckning över stödberättigade produkter enligt deras egna program när de utarbetar sina strategier.
- (10) För sund administration och budgetförvaltning bör de medlemsstater som deltar i programmet varje år ansöka om gemenskapsstöd. På medlemsstaternas begäran bör kommissionen besluta om slutgiltiga tilldelningar inom de anslag som finns tillgängliga i budgeten.
- (11) Gemenskapsstöd bör tilldelas varje medlemsstat på grundval av objektiva kriterier med utgångspunkt i andelen barn i den viktigaste målgruppen (6–10 år). Denna åldersgrupp har inte bara valts ut av budgetskäl utan också på grund av att matvanor grundläggs i tidig ålder. Att en medlemsstat har en liten befolkning bör dock inte hindra den från att införa ett kostnadseffektivt program. Därför bör varje deltagande medlemsstat erhålla ett bestämt minimibelopp i gemenskapsstöd.
- (12) För att säkerställa sund budgetförvaltning bör det föreskrivas ett fast tak för gemenskapsstödet och maximala medfinansieringsnivåer, och gemenskapens bidrag till finansieringen av programmet bör läggas till i förteckningen över utgifter som berättigar till finansiering från EGFJ i rådets förordning (EG) nr 1290/2005 av den 21 juni 2005 om finansieringen av den gemensamma jordbrukspolitik (1).
- (13) Med tanke på deras sociala, strukturella och ekonomiska svårigheter är det lämpligt att föreskriva en högre medfinansieringsgrad för de regioner som är berättigade till stöd enligt konvergensmålet i rådets förordning (EG) nr 1083/2006 av den 11 juli 2006 om allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Sammanhållningsfonden (2) och för de yttersta randområdena enligt artikel 299.2 i fördraget.
- (14) För att inte minska den allmänna effektiviteten av programmet för frukt i skolan bör gemenskapsstödet inte användas för att ersätta finansieringen av befintliga nationella program för frukt i skolan, eller av annan distribution till skolor som även omfattar frukt. Medlemsstaternas redan existerande insatser för att införa ett nationellt program för frukt i skolan bör emellertid bevaras. Därför bör gemenskapsstöd ändå vara tillgängligt om en medlemsstat redan har infört ett program som berättigar till stöd och avser att utöka det eller att effektivisera det, förutsatt att vissa maximala medfinansieringsgrader respekteras vad avser gemenskapsstödet proportion av den totala nationella finansieringen. I detta fall bör medlemsstaten i sin strategi ange hur den tänker utöka programmet eller effektivisera det.
- (15) För att ge den tid som krävs för ett friktionsfritt genomförande av programmet bör det tillämpas från och med läsåret 2009/2010. En rapport om genomförandet av programmet bör lämnas efter tre år.
- (16) För att effektivisera programmet bör gemenskapen kunna finansiera åtgärder för information, uppföljning och kontroll som syftar till att öka allmänhetens medvetande om programmet för frukt i skolan och dess mål samt åtgärder för att upprätta nätverk som har samband med det. Detta bör inte påverka gemenskapens befogenheter att inom ramen för rådets förordning (EG) nr 3/2008 (3) medfinansiera nödvändiga kompletterande åtgärder för att öka medvetenheten om de välgörande effekterna på hälsan av konsumtion av frukt och grönsaker.
- (17) Kommissionen bör fastställa detaljerade regler för tillämpningen av programmet för frukt i skolan, inklusive regler för fördelningen av stödet mellan medlemsstaterna, ekonomisk och budgetmässig förvaltning, nationella strategier, därtill sammanhängande kostnader, kompletterande åtgärder och åtgärder för information, övervakning och nätverksbyggande.

(1) EUT L 210, 31.7.2006, s. 25.

(2) Rådets förordning (EG) nr 3/2008 av den 17 december 2007 om informationskampanjer och säljfrämjande åtgärder för jordbruksprodukter på den inre marknaden och i tredjeländ (EUT L 3, 5.1.2008, s. 1).

(3) EUT L 209, 11.8.2005, s. 1.

(18) Bestämmelserna i förordning (EG) nr 1182/2007 har integrerats med rådets förordning (EG) nr 1234/2007 ⁽¹⁾ med verkan från den 1 juli 2008 genom rådets förordning (EG) nr 361/2008 ⁽²⁾.

(19) Förordningarna (EG) nr 1290/2005 och (EG) nr 1234/2007 bör därför ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Ändring av förordning (EG) nr 1290/2005

I artikel 3.1 i förordning (EG) nr 1290/2005 ska följande led läggas till:

"f) gemenskapens bidrag till finansieringen av det program för frukt i skolan som avses i artikel 103ga.1 i rådets förordning (EG) nr 1234/2007 (*).

(*) EUT L 299, 16.11.2007, s. 1."

Artikel 2

Ändring av förordning (EG) nr 1234/2007

Förordning (EG) nr 1234/2007 ska ändras på följande sätt:

1. I avsnitt IVa i kapitel IV i avdelning I av del II ska

a) följande underavsnitt införas efter artikel 103g:

"Underavsnitt IIa

Program för frukt i skolan

Artikel 103ga

Stöd till utdelning av frukt och grönsaker, bearbetade produkter av frukt och grönsaker och bananprodukter till barn

1. På villkor som ska fastställas av kommissionen ska från och med läsåret 2009/2010 och därefter gemenskapsstöd ges till

a) utdelning till skolbarn, inklusive daghem, andra förskolor, primärskolor och sekundärskolor, av produkter från sektorerna för frukt och grönsaker, bearbetade produkter av frukt och grönsaker respektive bananer, och

b) till vissa därmed sammanhängande kostnader för logistik och distribution, utrustning, kommunikation, uppföljning och utvärdering.

2. Medlemsstater som önskar delta i programmet på nationell eller regional nivå ska först upprätta en strategi för genomförandet av det, som särskilt ska innehålla budgeten för programmet, inklusive gemenskapens bidrag och nationella bidrag, varaktighet, målgrupp, stödberättigade produkter och berörda intressenters delaktighet. De ska också besluta om de kompletterande åtgärder som krävs för att få programmet att fungera effektivt.

3. När medlemsstaterna upprättar sina strategier ska de göra upp en förteckning över frukt och grönsaker, bearbetade produkter av frukt och grönsaker och bananprodukter som är berättigade till stöd enligt deras respektive program. Denna förteckning ska dock inte innehålla några produkter som utesluts genom en åtgärd som kommissionen vidtagit enligt artikel 103h f. De ska välja ut produkterna på grundval av objektiva kriterier som kan inbegripa när produkten har säsong, tillgängligheten eller miljöhänsyn. I detta sammanhang får medlemsstaterna ge företräde för produkter med ursprung i gemenskapen.

4. Det gemenskapsstöd som avses i punkt 1 får inte

a) överstiga 90 miljoner EUR per läsar, eller

b) överstiga 50 % av de distributionskostnader och därmed sammanhängande kostnader som avses i punkt 1, respektive 75 % av dessa kostnader i regioner som är stödberättigade enligt konvergensmålet enligt artikel 5.1 i rådets förordning (EG) nr 1083/2006 av den 11 juli 2006 om allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Sammanhållningsfonden (*) och i de yttersta randområdena enligt artikel 299.2 i fördraget, eller

c) täcka andra kostnader än de distributionskostnader och därmed sammanhängande kostnader som avses i punkt 1.

5. Gemenskapsstödet enligt punkt 1 ska tilldelas varje medlemsstat på grundval av objektiva kriterier med utgångspunkt i andelen barn i åldrarna 6–10 år. Varje medlemsstat som deltar i programmet ska minst erhålla 175 000 EUR i gemenskapsstöd. De medlemsstater som deltar i programmet ska varje år ansöka om gemenskapsstöd på grundval av den egna strategin. På medlemsstaternas begäran ska kommissionen besluta om slutgiltiga tilldelningar inom de anslag som finns tillgängliga i budgeten.

(1) EUT L 299, 16.11.2007, s. 1.

(2) EUT L 121, 7.5.2008, s. 1.

6. Gemenskapsstöd enligt punkt 1 ska inte utnyttjas för att ersätta finansieringen av redan förekommande nationella program för frukt i skolan eller för distribution i skolor som även avser frukt. Om en medlemsstat redan har infört ett program som berättigar till gemenskapsstöd enligt denna artikel och avser att utöka det eller att effektivisera det, inklusive programmets målgrupp, dess varaktighet eller stödberättigade produkter, får dock gemenskapsstöd beviljas förutsatt att gränserna enligt punkt 4 b respekteras vad avser gemenskapsstödet proportion av det totala nationella bidraget. I detta fall ska medlemsstaten i sin strategi ange hur den tänker utöka programmet eller effektivisera det.

7. Medlemsstaterna får utöver gemenskapsstödet bevilja nationellt stöd till sådan distribution av produkter och därmed sammanhängande kostnader som avses i punkt 1. Dessa kostnader kan också täckas av bidrag från den privata sektorn. Medlemsstaterna får även bevilja nationellt stöd till finansieringen av sådana kompletterande åtgärder som avses i punkt 2.

8. Gemenskapens program för frukt i skolan ska inte påverka särskilda nationella program för frukt i skolan som följer gemenskapslagstiftningen.

9. Gemenskapen får även i enlighet med artikel 5 i förordning (EG) nr 1290/2005 finansiera åtgärder för information, uppföljning och utvärdering avseende programmet för frukt i skolan, däribland åtgärder som syftar till att öka allmänhetens medvetande om programmet, samt därmed sammanhängande åtgärder för upprättande av nätverk.

(*) EUT L 210, 31.7.2006, s. 25.”

b) följande rubrik införs före artikel 103h:

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 18 december 2008.

”Underavsnitt III

Förfaranden”

c) följande led läggs till i artikel 103h:

”f) Bestämmelser om det program för frukt i skolan som avses i artikel 103ga, däribland en förteckning över produkter eller ingredienser som bör uteslutas från programmet för frukt i skolan, den slutgiltiga fördelningen av stödet mellan medlemsstaterna, ekonomisk förvaltning och budgetförvaltning samt därmed sammanhängande kostnader, medlemsstaternas strategier, kompletterande åtgärder och åtgärder för information, uppföljning, utvärdering och nätverksbyggnad.”

2. I artikel 180 ska ”artikel 103ga och” införas före ”artikel 182”.

3. I artikel 184 ska följande punkt läggas till:

”5. Före den 31 augusti 2012 till Europaparlamentet och rådet om tillämpningen av det program för frukt i skolan som föreskrivs genom artikel 103ga, vilken vid behov ska åtföljas av lämpliga förslag. Rapporten ska särskilt ta upp frågor i vilken utsträckning programmet främjat ett väl fungerande program för frukt i skolan och programmets påverkan på barn för förbättrade matvanor.”

Artikel 3

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den sjunde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

På rådets vägnar

M. BARNIER

Ordförande